

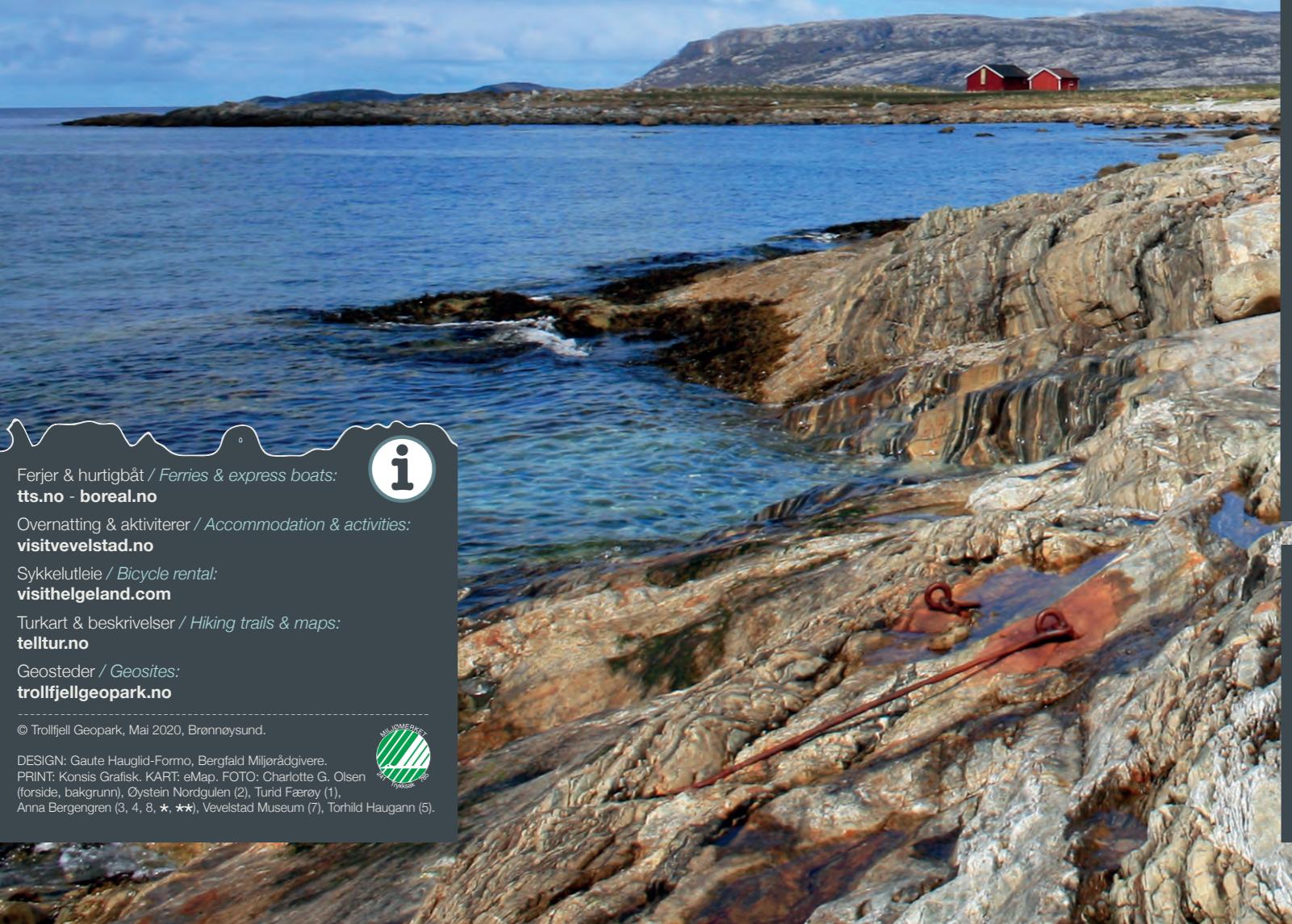
Trollfjell Geopark

GeoBike – VEVELSTAD

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Ferjer & hurtigbåt / Ferries & express boats:
[tts.no - boreal.no](http://tts.no)

Overnatting & aktiviteter / Accommodation & activities:
visitvevelstad.no

Sykkelutleie / Bicycle rental:
visithelgeland.com

Turkart & beskrivelser / Hiking trails & maps:
telltur.no

Geosteder / Geosites:
trollfjellgeopark.no

© Trollfjell Geopark, Mai 2020, Brønnøysund.

DESIGN: Gaute Hauglid-Formo, Bergfeld Miljørådgivere.
PRINT: Konsis Grafisk. KART: eMap. FOTO: Charlotte G. Olsen (forside, bakgrunn), Øystein Nordgulen (2), Turid Færøy (1), Anna Bergengren (3, 4, 8, *, **), Vevelstad Museum (7), Torhild Haugann (5).

• 1 • ANDALSHATTEN BATOLITT / THE ANDALSHATTEN BATHOLITH

Innen den store kontinentkollisjonen for mellom 500 og 420 millioner år siden, da den Kaledoniske fjellkjeden ble dannet, steg magma opp fra jordas indre og storknet som store kopper av granitt like under jordoverflaten. Slike magmaintrusjoner kalles batolitter. Gjennom erosjon og bevegelser i jordskorpa kommer etterhvert disse kroppene av storknet magma opp til overflaten. Andalshatten er en slik batolitt.

During a mountain-building era called the Caledonian Orogeny between 500 and 420 million years ago, the great continental plates collided and were pushed upwards. Magma was pushed up from deep within the earth; as it cooled, it hardened into huge granite masses just beneath the earth's crust. Such masses of intrusive igneous rock are called batholiths. Both erosion and movements in the earth's crust gradually bring these underlying granite masses to the surface. The Andalshatten Batholith is a good example of this.

• 2 • VÅTTVIKA / VÅTTVIKA COVE

Ta et lite stopp i svingen ved Våttvika og gå ca. 200 meter nordover langs sjøkanten. Her vil du se bevis på de store kreftene som var i omløp ved den store kontinentkollisjonen for mer enn 400 millioner år siden. Rester av sedimentære bergarter er innesluttet i granitten som vanligvis utgjør berggrunnen i Vevelstad. Bergartene er sterkt omdannede og foldede i flotte mønstre.

If you stop at the turn of the road by Våttvika cove and walk northwards 200 metres along the shore, you will see evidence of the great forces that were at play when the continental plates were colliding more than 400 million years ago. Remnants of sedimentary rock are encapsulated in the granite that forms most of the bedrock in Vevelstad. The sedimentary layers are metamorphosed and folded into strikingly strange patterns. At this one site, you can observe numerous geological phenomena: faults, shear zones, metamorphic rock and more.

• 3 • HØYHOLMGRANTITT / THE GRANITE AT HØYHOLM

Steinbrudd med blokker av grå porfyrrgranitt. Granitten inneholder 1-3 cm store feltspatkristaller og tilhører Andalshattgranitten som strekker seg fra Andalsvågen til Vistnes i Vevelstad kommune. Granitten ble brukt som bygningsstein i regionen.

On the way up to the local Artscape Nordland sculpture are grey blocks of porphyritic granite containing 1-3 cm feldspar crystals. This granite is typical of the Andalshatten Batholith, which extends from Andalsvågen to Vistnes. Granite blocks quarried from this site were used for the Mosjøen war memorial, the floor of Vevelstad town hall, and the headquarters of the Geological Survey of Norway (NGU) in Trondheim.

• 4 • SKULPTURLANDSKAP NORDLAND / ARTSCAPE NORDLAND

På Høyholm finner du skulpturen "Opus for himmel og jord" – et utendørs kunstverk og del av Skulpturlandskap Nordland. Skulpturen består av en polert sirkel som er slikt inn i en fjellskråning og er laget av den norske kunstneren Oddvar I. N.

ANDRE GEOSTEDER I VEVELSTAD: / OTHER GEO SITES IN VEVELSTAD: (Bilde og plassering i kartet / Photo and location in the map)

★ ESØYA / THE ISLAND OF ESØYA

På øya Esøya ligger et gammelt klebersteinsbrudd fra middelalderen. Den grågrønne steinen ble bruk til gryteproduksjon og bygninger. Det er funnet runeinskriftsjoner i bruddet som trolig kan dateres til rundt år 1000. Klebersteinsbruddet er fredet og kan kun nås med privat båt.

On the island of Esøya is an old soapstone quarry from the Middle Ages. This greenish-grey stone was fashioned into cooking vessels and used in building construction. In the quarry are rune inscriptions believed to date from the early 11th century. The quarry is protected and can only be reached by private boat.

At Høyholm, you will find "Opus for Heaven and Earth", an art installation by Oddvar I.N. Darren that is part of Artscape Nordland. Darren's artwork consists of a large polished circle that has been cut into the rockface.

• 5 • VEVELSTAD MUSEUM / VEVELSTAD FOLK MUSEUM

Ta en stopp ved Vevelstad Museum som har et eget visningsrom for Trollfjell Geopark og en innholdsrik samling med berg- og mineralprøver fra Helgeland. Stedet har også en mangfoldig miljøutstilling med blant annet snekkerverksted, barnas fjøs med husdryr av tre og museumsbutikk.

The folk museum at Vevelstad has a showroom dedicated to Trollfjell Geopark, with a large collection of rocks and minerals from the Helgeland region. The museum also has a diverse exhibition including a carpentry workshop, a small barn with wooden livestock that children will enjoy, and a museum shop.

• 6 • HANDELSSTEDET FORVIK / FORVIK OLD TRADING POST

Handelsstedet er mer enn 200 år gammelt og har vært i familien Arntzens eie i 4 generasjoner. Den gamle krambua inneholder i dag et kaffebrenneri hvor du får kjøpt nybrent kaffe. I tillegg driver familien overnattning i Grålåna- den eldste bygningen på gården. På Naustloftet er det åpen kafé og restaurant i sommersesongen.

This old trading post, which dates back to 1792, has been owned and operated by the Arntzen family for four generations. The family offers accommodation in charming surroundings in the oldest building, Grålåna. During the summer, Naustloftet serves hearty dishes based on local traditions. There is a coffee roastery in the old general store.

• 7 • VISTNESSTIEN / THE VISTNES TRAIL

Stien starter ved Vevelstad Museum og leder deg gjennom kyst- og jordbrukslandskap. Underveis treffer du på ulike severdigheter- forhistorisk bosettingsområde, helleristningsfelt, botanikk og geologi. Lengde 3,2 km en vei.

The Vistnes Trail, which starts at Vevelstad Museum, is very accessible and perfect for a family walk. The trail features beautiful coastal scenery, an attractive cultural landscape, an area with prehistoric settlements, and 5000 year old petroglyphs, as well as a rich flora and a fascinating geology. The trail extends 3.2 km, one way.

• 8 • VISTNESDALEN HELLERISTNINGSFELT / THE ROCK CARVINGS IN VISTNESDALEN

I Vistnesdalen, 3 km nord for Forvik, er det et helleristningsfelt bygget av jernalder. Bildene fremstiller stiliserte reinsdyr, elg, kveite, menneskefigurer, fotsåler, båt og geometriske figurer.

In Vistnesdalen, 3 km north of Forvik, are 5000 year old rock carvings. The ancient artists depicted stylised reindeer, moose, halibut, people and boats, as well as various symbolic geometric designs.

★★ VISTENFJORDEN / THE VISTENFJORD

Vistenfjorden er 22 km lang og omtales som en av Norges reneste fjorder. Istidene har formet canyoner og jettegryter, og avsatt sand og grus i terrasser rundt fjorden. Her er også kalksteinsområder med grotter og nedraste hulrom.

The 22 km long Vistenfjord is one of Norway's cleanest fjords. Many features related to the glacial periods are found along the fjord, including gorges, pot holes and terraces with sand and gravel deposits. There are also areas with limestone karst caves and collapsed cavities.

